

PAP JÓZSEF VERSEI

HALÁLOSAN NYUGODT

Éjszakánként – alighanem
ablakredőny-vértemen át –
fény hatol be a szobámba.
Minden bizonnyal a sugárút
hivalkodó fénye.
Arcomon szöszmötöl, arra ébredek.
S ahogy fölülök, zavartan látom,
a fejem helyén, a párnámon
tenyérszerű fénytócsa,
s egynéhány a szőnyegen is
meg a szoba falán: pislognak
a tapéta bazsarózsái, Cigonya
képéből kiugrik egy sápadt tulipán,
hunyorog Hangya magába roskadt
clownja, és B. K. kerámialapján
meg-megrezdül szakálla
a széttárt karú bizánci szentnek.
Valóságos csillagkép terelődik
egybe: magáncsillagzatom.
Am úgy rémlik, mégsem igaz fény ez.
Mennyivel más, mint az a sugárzó,
amikor vetítenek a moziteremben.
Mintha magából a tapétából,
annak virágaiból, a diófakomód
barna furnérjáról, a hallgatag
képekről, bentről a párnatokból

szüremkednének elő
a néma holdudvarnak vagy a
kagylóhéj gyöngyházának vélhető,
hunyorogató pászmák.
A fény útja, mondanám, láthatatlan.
Azt azonban, hogy hogyan jut be
hozzám, azt már tudni vélem.
Reggel az lesz az első dolgom,
hogy tüzetesen átvizsgálom a redőnyt,
s ha beigazolódik a gyanúm,
majd gondosan beragasztgatom
a rozoga szerkezet rejtett réseit.
A lármát, zajt, vízsustorgást
és minden más nyugtalanító körülményt,
mozzanatot sikerült a szobámból
már előbb kirekesztenem.
Totális izoláció.
Most még ennek a hivatlan,
betolakodó fénynek kell elvágnom,
eltorlaszolnom az útját,
és akkor majd nyugodt leszek.
Halálosan nyugodt leszek.
(Hozzátehetném még:
„akár meg is halhatok”,
de ezt máskorra hagyom.)

HÓHULLÁSKOR

Mert így van és nem másképp:
amikor hullani kezd a hó,
minden más elodázódik.
Látványával telik meg a szem,
megenged a lélek erélye,
s jóleső megnyugvással
töltődik föl az ember.
„Ne tégy most semmit!”
– üzenik az ingó-lengő pihék.
„Most majd mi cselekszünk.

Megszépítjük a siralmas kertet,
tisztába tesszük a mocskos
utcákat, a gyászos háztetőket.
Fehérbe öltöztetjük a fákat
s a cserjéket, bokrokat is
menyasszonyi vagy balettruhába.”
És ráhagyatkozom: a fehérségre,
a súlytalan szállingózásra,
erre a légies rendezvényre,
ahogyan az Eurovízió újévi
gálakoncertjének bécsi keringőire.
Micsoda könnyed, micsoda szárnyaló,
micsoda elragadó előadás ez!
Micsoda elbűvölő kivitelezés.
Nem a csüggedés beszél belőlem.
Semminemű testi vagy szellemi restség!
Ni, nyughatatlan cinkéink is
elmaradtak ma, s meghúzódva valahol
vagy egymáshoz simulva ámuldoznak
a hópehely-tütü lejtette piruetteken.
Ma érintetlen marad teraszunkon
az avas dióbél
meg a kiakasztott szalonnaszelet.

1993. január

TÍZ SORBAN

Kálnoky, a szavak virtuóza egyik tízorosában
dicsőíti a csendéletfestőt, kinek jóvoltából
jelentéktelen tárgyak is (korsó, pohár, üvegek
stb.) elkerülhetik a szemétdombot, vagy – szavaival
élve –: „a fölöslegessé vált holmik vesztőhelyét”,
azáltal, hogy a művész „rajtuk keresztül fejezte ki
önmagát, vagy önmagán keresztül” e tárgyakat,
így nyerve esélyt a jelentőségre, örökkévalóságra.
Ha összeadom, mi mindenemet dobta már szemétre,
M., az én éber asszonyom – fölért egy hóhérral!

KÉSŐ TALÁLKOZÁS

Fehér Kálmánnak (is szánom)

Hogy a kutyáját is
elmarta magától,
már késő volt;
előbb kellett volna
találkoznia a jó öreg
Montaigne-nyal,
s elengedetten
„elbeszélgetni” vele,
hogy felismerje
és megízlelhesse
a legfőbb örömet,
élvezetet. . .
De akkor már
nem szenvedhette
senki társaságát,
akárhogyan
igyekezett is:
nem talált barátira,
beszélgetőtársra.
S az egyetlen,
a kutyáját sem
hívhatta már vissza.

NYILATKOZAT

*A Balkán egyik hadszínterén
életem és a XX. század vége felé*

„Mihozzánk képest
a nagyapák és apáink
kenetes beszédű fecsegők
és nagyot mondók voltak.

Ahogy megszólaltak,
mindjárt elefántot mondtak;
de tenni?
Bolhányit, ha tettek.

Mi bolhányit se mondunk.
Zabszem a fenekünkben,
oszt lövünk, pusztulunk.

Mód se meg idő sincs
a mellébeszélésre.”

KORA TAVASSZAL

Négy haiku

1.

Hóvirág fehér
háttérrel – mondhatnám. Most,
hogy újra szakad.

2.

A téltemetőt
észre kellett vennem, és
ez már a tavasz.

3.

Szende virágja,
hogy „feldobtad” a kertet!
Már-már irigylem. . .

4.

Bádogcsatornák
dobhártyáján: kop-kop-kop –
szökik már a tél.